

სიტყვა თქვენზეა

ქვირ კიდევ 1956 წელს საქართველოს მოწინავე სპორტსმენებმა ჩვენი გაზეთის საშუალებით ღია წერით მიმართეს რესპუბლიკის ლიტერატურისა და ხელოვნების მუშაკებს — შექმნათ მხატვრული, ლიტერატურული და მუსიკალური ნაწარმოებები სპორტზე, საბჭოთა ფიზკულტურულ მოძრაობაზე. მოუთმენლად ელოდნენ ისინი საქართველოს კულტურის მოამბეთა ხმას, მაგრამ ამაოდ.

აი, დღეს კვლავ ვაქვეყნებთ ისეთივე შინაარსის წერილს, ვაქვეყნებთ იმიტომ, რომ ახლა რესპუბლიკის სპორტული კოლექტივის ცხოვრებაში მეტად დაძაბულია დღეები — იგი ენერგულად ემზადება საბჭოთა სპორტის ხალხთა სპარტაკიადისათვის. ამ გრანდიოზული ღონისძიებისათვის ემზადება მართა ფიზკულტურისა და სპორტის რესპუბლიკური კომიტეტის აქტი როდია, იგი სავრთო-სახალხო საქმეა და მასში უნდა ორგანიზაციამ უნდა მიიღოს მონაწილეობა, განსაკუთრებით კი იმ ორგანიზაციებმა, რომლებზეც უშუალოდ არის დაბრუნებული ჩვენი წარმატებები. ეს პირველ რიგში ეხება მწვერალთა, კომპოზიტორთა და მხატვართა კავშირებს.

სპორტი მეტად მიმზიდველია, სპორტსმენთა ცხოვრება მეტად მრავალფეროვანია და ამაღლებებელი მომენტებითაა აღსავსე. ეს ლიტერატურისა და ხელოვნების ყველა მუშაკებისათვის ცნობილია. თუ დავაკვირდებით, ადვილად შევამჩნევთ, რომ შეჯიბრების მიმდინარეობისას მათ უფრო მეტად პირველ რიგში ისინი სხედან, მთელი არსებით განიცდიან ასპარეზობის მსვლელობას. მათ უფრო სპორტი, მისი სახელოვანი წარმომადგენლები, რომლებმაც საქართველოში მრავალჯერ ასახელეს მსოფლიო სარბიულზე. ეს უდავოა. მაშ რატომ არ ჩანან მათ შემოქმედებაში სპორტსმენთა სახეები, განა ცოტა წვლილი მიუძღვით მათ ჩვენი რესპუბლიკის კულტურის აყვავებაში?

ჩვენთვის გასაკებია, რომ სპორტული თემა მეტად სასუსხისმგებლო, რთული თემა და ნაწარმოები რომ შთაბეჭდილობა გამოვიდეს, საქირთა მახალისებრად შესწავლა, დრო, ჯაფა. შეძლეს თუ არა სპორტული თემის დაძლევა პროზაიკოსებმა ა. ბელიაშვილმა და ს. მთავარძემ, რომლებმაც შექმნეს მოთხრობები სპორტზე. რასაკვირველია, შეძლეს. მაშ რას უცდიან პოეტები, დრამატურგები, კომპოზიტორები? გასულ წელს საქართველოს მხატვრების მრავალ ნამუშევარში იყო ასახული სპორტული თემა. მაგრამ, სამწუხაროდ ეს ნამუშევრები ან სპორტის ხალხური სახეობების ამსახველი ტილოები იყო, ან კიდევ სპორტსმენთა პორტრეტები.

საუბრე მიმდინარეობს მუშაობა საქართველოს სპორტული ელელგაციის მხატვრული გაფორმებისათვის ხალხთა სპარტაკიადის გახსენისადმი მიძღვნილ პარადულ-უფრო ეფექტური იქნება, რომ ჩვენი წარმომადგენლები პარადზე ომბიანი სიმღერებითაც გამოვიდნენ. ამისათვის საქირთა საქართველოს კომპოზიტორთა კავშირმა რჩევა მისცეს მის წევრებს კარგი სიმღერის შექმნით დაეხმარონ საქართველოს სპორტულ ელელგაციას სპარტაკიადის გახსენის პარადზე წარმატებით გამოვლავში. სასურველი იქნება გამოცხადდეს რესპუბლიკური კონკურსი საუკეთესო ფიზკულტურულ მარშზე. ასეთი ღონისძიება ბევრ კომპოზიტორს დაინტერესებს და კარგ ნაყოფსაც მოგვცემს.

სპორტულმა ფილმმა ერთ დროს შესანიშნავი აქტი წამოიწყო — რესპუბლიკის საუკეთესო სპორტსმენებზე კინონარკვევების შექმნა. გადილო კიდევ სპორტის პაიკადე“ და... ამით დამთავრდა ყველაფერი. იმის რომ მასობრივი აკტიაციის საუკეთესო საშუალება და განსაკუთრებით ახლა, სპარტაკიადისათვის მხატვრების პერიოდში მას ღიდი საქმის გაკეთება შეუძლია, მაგრამ ხელოვნების ეს დარგიც სდუმს.

ჩვენ ვფიქრობთ, რომ ის, ვინც მრავალწლიანი ზეგონითი წერებით, ნერვების უღიძვრად დაძაბვით, თავდაუხრავი მუშაობით ცდილობს სახელი გაუთქვას საბჭოთა სპორტს, შემოქმედებითი მუშაკების უფრადლების დონა. რიგითი ფიზკულტურელები მათზე უნდა უფრო მეტად იყვნენ წიგნებში, უფრადდნენ მათ სცენაზე, კინოზე, ისმენდნენ მათზე სიმღერებს. ეს სტიმულს მოცემს იმას, ვინც გუშინ დაიწყო სექციაში მეცადინეობა, შეაყვარებს სპორტს, გამსჭვალავს გამარჯვებისადმი სწრაფვის სულისკვეთებით.

სიტყვა თქვენზეა ლიტერატურისა და ხელოვნების მუშაკებო!

ლიტერატურისა და ხელოვნების გუზაგაბო! უაჯამანით გალგახსკრული ნაწარმოებები სპორტზე, ეს იქნება თქვენი წვლილი სპარტაკიადისათვის ხალხთა სპარტაკიადისათვის გზადაგაუი!

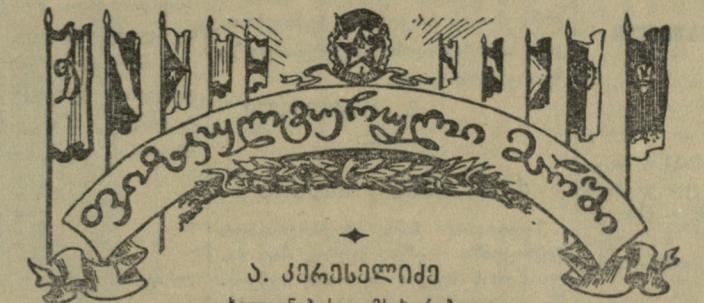
პროლეტაროვ ყველა ძვენი, შვატილით

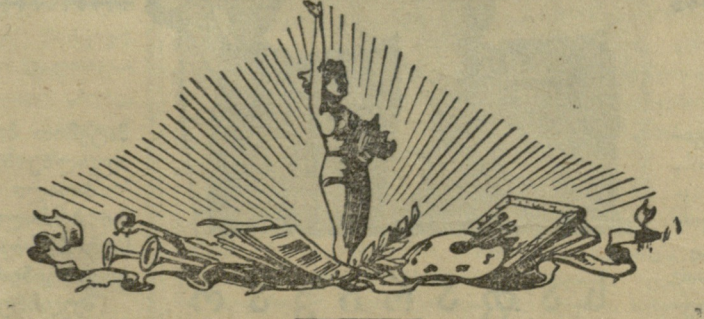
საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოსთან არსებული
ფიზკულტურისა და სპორტის კომიტეტისა და პროფკავშირთა
საქართველოს რესპუბლიკური საბჭოს ორგანო

Орган Комитета по физической культуре и спорту при Совете Министров Грузинской ССР и Грузинского республиканского совета профсоюзов
გამოცემის №12 წალი

№ 5 (915) | კვირა, 15 იანვარი, 1956 წ. | ფასი 80 კაპ.

ა. კერესელიძე
ხელოვნების დამსახურებული მოღვაწე

წოდებათა მინიჭება

საბჭოთა კავშირის მინისტრთა საბჭოსთან არსებულმა ფიზკულტურისა და სპორტის კომიტეტმა სპორტის ოსტატის წოდება მიანიჭა: ტანვარჯიშში — ა. ფ. გრიშჩუკის (თბილისი, საბჭოთა არმია), კალთბურთში — გ. ვ. მინაშვილს (თბილისი, „დინამო“). საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოსთან არსებულმა ფიზკულტურისა და სპორტის კომიტეტმა რესპუბლიკური კატეგორიის მსაჯის წოდება მიანიჭა: კრივიში — ა. ს. ცეცაძეს (თბილისი, საბჭოთა არმია), გ. ს. იგანიანს (თბილისი, „დინამო“), ცხენოსნობაში — ვ. გ. მენაღარიშვილს (ბათუმი), საილქნო სპორტში — ვ. გ. ემგვარის (სოხუმი, „დინამო“).

ღია წერილი

საქართველოს სპორტსმენებისა და ხელოვნების მუშაკებისადმი

ძვირფასო ამხანაგებო! სოციალისტური სინამდვილე, თავისი მიზიდველობით, საბჭოთა ადამიანების გმირული შრომა კომუნისმის საკეთილდღეოდ, მათი მაღალი მორალური თვისებები, უხვგარო სიყვარული დაუმრეტელი მაცოცხლებელი წყაროა თქვენი შემოქმედებითი ფანტაზიისათვის. ლიტერატურისა და ხელოვნების ნაწარმოები კომუნისტური საზოგადოების ახალგაზრდა მუშაკებს ზრდიან მაღალი მორალური და პოლიტიკური შეგნებით, ცხოველყოფილი საბჭოთა პატრიოტიზმის სულისკვეთებით.

ჩვენ, საბჭოთა ქვეყნის სპორტსმენები დიდი ინტერესით ვეცნობით თქვენს შემოქმედებას, გვიყვარს ყველა კარგი წიგნი, სიმღერა, ფერწერული და სკულპტურული ნამუშევარი, მაგრამ ძალიან გვწონს, რომ თქვენ მიუტეველ უყურადღებობას იჩინებ ჩვენდამი. ქართველი მწერლები, კომპოზიტორები, მხატვრები არ ჰქმნიან ნაწარმოებებს საბჭოთა ფიზკულტურულ მოძრაობაზე, საბჭოთა სპორტსმენებზე. თითო-ორიოლა ლექსი, მოთხრობა, სიმღერა, რომლებიც თქვენ ჩვენთვის გაიმეტეთ, წვეთია ზღვაში...

ძვირფასო ამხანაგებო! რატომ არ ქმნიან ნაწარმოებებს სპორტულ თემებზე? ნუთუ საბჭოთა ფიზკულტურული მოძრაობა არ შეიცავს მსუყე საკვებს თქვენი შემოქმედებითი ფანტაზიისათვის? დავგვეთანხმებით, რომ საბჭოთა სპორტი ბევრს საინტერესოს შეიცავს თქვენთვის და ფართო მკითხველი საზოგადოებისათვის არის მიმზიდველი ეპიზოდები, მაღალადამიანური განცდები, მისწრაფებები, გამარჯვება და სიხარული, დამარცხება და სასოწარკვეთა, ინტიმური გრძობები, კონფლიქტები დინამიური სიუჟეტური ქარგისათვის, — საჭიროა მხოლოდ ემეობოთ ისინი, ჩაწვდით მათ, განიცადოთ მთელი არსებით და შემდეგ გადადნოთ თქვენს შემოქმედებითს ქურაში.

1956 წელი დიდი სპორტული წელია. საქართველოს სპორტსმენები მთელი მონღომებით, ენერგიის დაუშურებლად ემზადებიან საქართველოსა და საბჭოთა კავშირის ხალხთა სპარტაკიადისათვის, იბრძვიან იმისათვის, რომ ღირსეულად დაიცვან ღიადი საბჭოთა ქვეყნის სპორტის სახელი მეღბურნის ოლიმპიურ თამაშებში.

რა წვლილი შეგაქვთ თქვენ სპორტული საქართველოს წარმატებებში? ხომ კარგად იცით, რომ ლიტერატურისა და ხელოვნების იდეურად ჯანსაღი და მხატვრულად გამართული ნაწარმოებები სპორტულ თემებზე — ეს იქნება თქვენი ღირსეული წვლილი რესპუბლიკის სპორტულ ცხოვრებაში ახალი მნიშვნელოვანი გამარჯვებების მოპოვების საქმეში.

ძვირფასო ამხანაგებო! ჩვენი თხოვნაა სიყვარულით მოჰკიდოთ ხელი საქმეს. ჩვენ, რესპუბლიკის სპორტსმენები და ფიზკულტურელები, თქვენგან მოველით სრულყოფილ მხატვრულ ნაწარმოებებს, სიმღერებს, სკულპტურულ და ფერწერულ ნამუშევრებს.

წარმატებას გისურვებთ თქვენს შემოქმედებითს შრომაში, საქართველოს ლიტერატურისა და ხელოვნების მუშაკებო!

სპორტის დამსახურებული ოსტატები: ბ. პაიკაძე, გ. ჯამჯალაძე, გ. კარბოჯია, დ. ციმაკურიძე, ვ. ბალაშაძე, რ. ჩიშიშვიანი, ვ. ჯუღალი, გ. შარაბიძე. სპორტის ოსტატები: რ. შარაბიძე, ს. ჯაიანი, ზ. მაჩხაძე, ვ. ჭანიძე, ვ. გნოტოვა, ა. მინაშვიანი, გ. ანტონოვი.

სპორტული ღიზარების გამოცემა

საბჭოთა კავშირის კულტურის მინისტრის კომისიამ დამტკიცა სპორტული ლიტერატურის გამოცემის გეგმა 1956 წლისათვის. წელს ჩვენი ქვეყნის ფიზკულტურელები და სპორტსმენები მიიღებენ ათობით სხვადასხვა სახელწოდების წიგნს და ბროშურას ფიზკულტურულ-სპორტული მოძრაობის აქტუალურ საკითხებზე. გეგმაში ფართო ადგილი აქვს დათმობილი მეცნიერულ-პოპულარული და მეთოდური ლიტერატურის გამოცემას, ნარკვევებს მოწინავე საბჭოთა სპორტსმენებზე, მწვერელებზე, ფიზკულტურულ კოლექტივებზე. საბჭოთა კავშირის ხალხთა სპარტაკიადისთან დაკავშირებით გამოიცემა მაღალმხატვრული გემოვნებით შესრულებული პლაკატები.

ზრუნვის შედეგი

გორის მე-4 საშუალო სკოლაში (დირექტორი ა. სავანელი) კარგად არის დაყენებული ფიზკულტურის სწავლებისა და სექციური მუშაობის საქმე. ფიზიკური მასწავლებელი ი. ქუმელიაშვილი თავის ცოდნასა და უნარს ახმაურს ძირითადი კოლექტივის განვითარების, მოსწავლეთა აკადემიური და სპორტული მიზნების დონის ზრდას.

პარტიული და კომკავშირული ორგანიზაციების მხარდაჭერით ხშირად ტარდება შიდასკოლო შეჯიბრებები. სისტემატურად გამოდის კარგად გაფორმებული და შინაარსით მდიდარი კვლევის გაზეთი „ფიზკულტურა“. საკუთარი ბაზებითა და ინვენტარით უზრუნველყოფილი მძღონის, კალათბურთის, ფრენბურთის, ფეხბურთის, აკრობატიკისა და ჯადოების სექციებში გაერთიანებულია 119 მოსწავლე. 86 მოსწავლე თანრიგს იმაღლებს ქალაქის სპორტულ სკოლაში.

ძირითადი ფიზკულტურული კოლექტივის ნაყოფიერი მუშაობის შედეგად გასულ წელს მომზადდა 33 იმით და 20 შთა 1 საფეხურის ნიშნისანი. 41 მოსწავლემ სპორტის სხვადასხვა სახეობაში შეასრულა სათანადო ნორმატივი, მათ შორის ერთმა — პირველი და ექვსმა — მეორე თანრიგისა.

საქართველოს კომუნისტური პარტიის XVII ყრილობის აღსანიშნავად სკოლის პარტიულმა, კომკავშირულმა და ფიზკულტურულმა ორგანიზაციებმა გააფორმეს სპორტის კოლექტივის შემდგომი განვითარებისათვის, რესპუბლიკური სპორტკავშირის მონაწილეობის უფლების მოპოვებისათვის, გაზარდონ რესპუბლიკური და საქალაქო დონის სპორტებში მონაწილეობის საპრობლემატიკო დენობა. ამ ვალდებულებათა შესრულებისათვის ბრძოლაში აქტიურად ჩაებნენ თანრიგოსანი მოსწავლეები: გ. ხუბაშვილი, ლ. კურდღელაშვილი, გ. მზარეთაშვილი, ა. მურადოვი, მ. მიდელაშვილი, მ. თვალური და სხვები.

ა. გელაშვილი

გუნდები არაა დაკომპლექსებული

რაიონის პირველობები კალათბურთში, ფრენბურთში, მძღონისობაში და ჯადოებში — თითო დონის მიხედვით მთლიანი სია, რომელიც გასულ წელს ორგანიზაციის რაიონში ჩატარდა. სხვა ფიზკულტურული საქმიანობა აქ არაფერს შეუძენია. მარჯოსის ავეჯის დაბრუნება და ცენტრალური მინისტრატის საკმარის მრავალრიცხოვან კოლექტივებში ყურადღება არ ექცევა ფიზკულტურულ მუშაობას, არა აქვთ ბაზები, ინვენტარი.

მუშაობა ჩამოიწია აგრეთვე კიბის, ლეღვის, ბორთის, ღორბისა და სხვა საკომპლექსური ფიზკულტურული ორგანიზაციებში. რაიონის ცენტრში დღემდე ვერ გამოიხატეს დარბაზი, რომელიც ოდნავ მაინც დააკმაყოფილებდა სპორტსმენთა მოთხოვნებს. ფიზკულტურისა და სპორტის რაიონული კომიტეტის თავმჯდომარემ მ. მაჭავარიანმა და „კომპლექსის“ რაისაბჭოს თავმჯდომარემ გ. გურგენიძემ დღემდე ვერ შეძლეს სათანადოდ წარემართათ რესპუბლიკური სპორტკავშირის მონაწილეობისათვის საშუალება. სპორტის არც ერთ სახეობაში არაა დაკომპლექსებული ნაკრები გუნდები.

არავითარი დახმარება არ იგრძნობა კომკავშირის რაიონის მუშაკებისაგან. სპორტკავშირის ჩატარებამდე კომიტეტი დრო დარჩა.

გ. ციციშვილი

ქალსანთა სექცია

ზუგდიდის ჩაის ტექნოლოგიურ ტექნიკუმში ერთი წელია, რაც ქალსანთის სექცია მუშაობს. სექციაში გაერთიანებულია 15 სპორტსმენი.

რაიონის პირველ სპორტკავშირში ტექნიკუმის ძალოსნებმა კარგა შედეგები აჩვენეს და სპორტული თანრიგები ჩააბარეს. ექვსმა სპორტსმენმა აჩვენა შესაბამისი თანრიგის, ხოლო ერთმა — მეორე თანრიგის ნორმა.

ამჟამად ტექნიკუმის ძალოსანთა გუნდი ემზადება „პიშევიკის“ რესპუბლიკური შეჯიბრებაში მონაწილეობის მისაღებად, რომელიც გაიმართება თბილისში.

გ. ალუბაია

ახანაპური მაჯრი

ამ დღეებში ვაიმართა საქართველოს და სომხეთის „შრომითი რეზერვების“ კალათბურთის ამხანაგური შეხვედრა. მატჩი, რომელიც საინტერესო სპორტული ბრძოლით აღინიშნა, მოიგეს საქართველოს კალათბურთელებმა მინიმალური უპირატესობით — 41:40.

ლ. თათავოსიანი

მ ა ნ ძ ა ნ ა მ ა მ ო ხ ს მ
საქართველი დიპლომატი
3. ლომსაძე და ნ. ჯაფარიძე

ჭაბუკთა საკავშირო შეჯიბრებები

ქალათბურთი

მოსკოვში დამთავრდა ჭაბუკთა ქალათბურთელთა საკავშირო ტურნირი, რომელშიც მონაწილეობდნენ მოსკოვის, ლენინგრადის, თბილისის, კიევის, რიგის, კუნანსისა და სხვა ქალაქების გუნდები.

ძლიერად ჩაატარეს შეჯიბრება რიგის „დუგაის“ გოგონებმა. მათ დასასრულზე დაიკავეს I ადგილი, ვაშაშვიტაში II ადგილი წილად ხვდა ლენინგრადის „ბურევსტრიკის“, ხოლო მესამე ადგილი — მოსკოვის „მეტალურგის“. თბილისის „ბურევსტრიკის“ გოგონათა გუნდი ტურნირში თავის შესაძლებლობაზე სულს ტად გამოვიდა. მან მხოლოდ მეექვსე ადგილი დაიკავა.

საინტერესოდ წარიმართა ჭაბუკთა გუნდების შეხვედრები. უკანასკნელ ტურამდის წაუგებლად მოვიდნენ თბილისის „დინამოსა“ და მოსკოვის

„ლოკომოტივის“ კალათბურთელი პირველი ადგილის ბედი მათ შორის შეხვედრას უნდა გადაეწყვიტა.

თანხმარი სიძლიერის სპორტსმენი მოდდა, შეხვედრის უკანასკნელ მუხზე სადემონსტრაციო დაფა აჩვენებდა შედეგს 5:55 მოსკოველთა სასარგებლოდ. თამაშის დამთავრებისას ორივედ წამი აკლდა, როდესაც მოკვეთდა ფარისკენ დაინიშნა საჯაროობა სოლო. თბილისელმა კაპიტანმა ამ კრიტიკულ მომენტზე ერთი ბურთი ვერ გამოიყენა მატჩი მოიგეს მოსკოველმა ჭაბუკებმა — 56:55.

მოზარდთა საკავშირო შეჯიბრების საუკეთესო მოთამაშედ აღიარებულ იქნა ჭაბუკთა შორის ვ. ლომსაძე, გოგონათა შორის ნ. ჯაფარიძე.

ზრუნვის შედეგი

რიგში ექვს დღეს გრძელდებოდა უძლიერესი მონაწილეობითი შეჯიბრება. მონაწილეობდნენ მოსკოვის, ლენინგრადის, თბილისის, ბაქოს, რიგის, ტალინის, სევერლოვსკის, კუბინსკის, ოდესისა და კრასნოდარის კოლექტივები.

ჭაბუკთა შორის პირველი ადგილი დასაკუთრა მოსკოვის „ლოკომოტივის“ გუნდმა. მეორე ადგილზე დასჯილდენენ თბილისელი ფრენბურთელები.

გოგონათა შორის უძლიერესი გამოდგა მოსკოვის „ლოკომოტივი“.

ჩემპიონები კრივი

დამთავრდა უმაღლესი სასწავლებლების პირველობა კრივში. შეჯიბრებაში მონაწილეობდნენ სტალინის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის, საქართველოს პოლიტექნიკური ინსტიტუტისა და ფიზკულტურის ტექნიკუმის კოლექტივები. ორი დღის ბრძოლების შედეგად გუნდური პირველი ადგილი დაიკავა თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის მოკრივეთა გუნდმა (მწვრთნელი შ. დვალი), მეორეზეა ფიზკულტურის ტექნიკუმის კოლექტივი. წონითი კატეგორიების მიხედვით ქალაქის ჩემპიონები გახდნენ სპორტის ოსტატი რ. კალაჯიძის (ფიზკულტურის ტექნიკუმი), საქმედნეშვილი (ფიზკულტურის ტექნიკუმი), ზ. კოხაევი (ფიზ. ტექნიკუმი), ო. ბარბაქაძე (პოლიტექნიკური ინსტიტუტი), ასატურაძე, სპორტის ოსტატი გ. დარბაისელი (ფიზ. ტექნიკუმი), მ. ვანელიანი და გ. შამალა (ორთვე სახ. უნივერსიტეტიდან).

უ. ზვირიანი

დაუმარცხებელი

ქუთაისში შვიდ დღეს გრძელდებოდა საქართველოს სასოფლო-სამეურნეო ტექნიკუმებში ქალათბურთელთა კოლექტივების ტურნირი. შეჯიბრებაში მონაწილეობა მიიღეს აბაშის, ახალციხის, ახალქალაქის, ბაკურციხის, გორის, დიღომის, მცხეთის, სოხუმის, ლაგოდეხის, წულუკიძისა და დიდი ჯიბაიშის სასოფლო-სამეურნეო ტექნიკუმების კოლექტივებმა.

ძლიერად ჩაატარა ტურნირი დიღომის გუნდმა, რომელმაც დაიკავა ამარცხა წულუკიძე — 81:19, გორის — 87:39, სოხუმი — 106:17, ახალციხე — 71:12 და ფინალში შეხვედრა მეორე ქვეჯგუფში გამარჯვებულ ლაგოდეხის ტექნიკუმს კალათბურთელებს. გადამწყვეტ მატჩი ჯიბაიშელმა სპორტსმენებმა მოიგეს — 64:39.

ამრიგად ჯიბაიშელმა სპორტსმენებმა დამსასრულებლად მოიპოვეს ჩემპიონის წოდება.

ი. ლეჟინიანი

ბილიკზე

მატებით ბრძოლაში ვაიმარჯვა ქველიაშვილმა. მესამე ადგილზე აღმოჩნდა ქუთაისელი მ. გადელია. მალაო ტექნიკისათვის და ვაზარბული ტაქტიკური ბრძოლისათვის საქართველოს განათლების სამინისტროს სპეციალური დიპლომი გადაეცა ზესტაფონელ გ. გაბრიჩიძეს (მწვრთნელი ს. საყვარელიძე). შეჯიბრებამ ცხადყო, რომ რესპუბლიკის მთელ რიგში ქალაქებსა და რაიონებში ფარიაობის განვითარება არ ექცევა სათანადო ყურადღებას. ასე მაგალითად, ბათუმში შეხვედრაში არასრული გუნდი გამოიყვანა, იმ დროს, როდესაც ქალაქის მოსწავლეთა სპორტულ სკოლაში ფარიაობის ორი გუნდი მეცადინეობს. ბათუმის გუნდის მწვრთნელს ნ. მუშლიანს უნდა ვუსაყვედუროთ, რომ მისი გუნდი არ იყო სათანადოდ მომზადებული.

ო. დიდგულია
შეჯიბრების მთავარი მხარე ფოტო კ. საბატარაშვილისა

ჯილდოები აჭიკობისათვის

„სპორტკავშირის“ რესპუბლიკური საბჭოს პირველობაში მიიღო დადგენილება სიგელისა და აღმობი დაჯილდოვების ფიზკულტურული კოლექტივები, რაისაბჭოები, ინსტრუქტორ-მწვრთნელთა შემადგენლობა, სპორტული ბაზების მუშაკები და ფიზკულტურელები, რომლებიც სათანადო ინიციატივას გამოიჩინეს რესპუბლიკური და საბჭოთა კავშირის ხალხთა სპორტკავშირისათვის მზადების პერიოდში, შთაინიშნათა და სპორტსმენ-თანრიგოსანთა მომზადებაში აჩვენებენ საუკეთესო შედეგებს, უზრუნველყოფენ არტლებში ნომინალურ „სპორტკავშირის“ წევრთა მასობრივ მონაწილეობას ხალხთა სპორტკავშირის პირველ ეტაპში, მობიოვებენ მეორე ეტაპში მონაწილეობის უფლებას და კომპლექსურ ჩათვალაში ან სპორტის რომელიმე სახეობაში დაიკავეს პირველი ადგილებს.

„სპორტკავშირის“ საკავშირო საბჭოს სიგელითა და აღმობი დასაჯილდოვებულნი წარადგინო ექვსიანი ის რაიონული საბჭოები, რომლებიც ყველაზე მასობრივად გამოვიდნენ საკავშირო სპორტკავშირის პირველ და მეორე ეტაპებზე, ამ რაისაბჭოს თავმჯდომარეები კი დაჯილდოვდებიან ცენტრალური საბჭოს სიგელებით და მივლიანებულ იქნებიან მოსკოვში სპორტკავშირის ფინალზე დასასწრებად.

მეორე ეტაპებზე, ამ რაისაბჭოს თავმჯდომარეები კი დაჯილდოვდებიან ცენტრალური საბჭოს სიგელებით და მივლიანებულ იქნებიან მოსკოვში სპორტკავშირის ფინალზე დასასწრებად.

ას მუშაკები, რომლებიც შეძლებენ სპორტული ბაზების ლამაზად გაფორმებას, სპორტკავშირის ნორმალურად ჩატარებისათვის ყველა პირობების შექმნას — დაჯილდოვდებიან რესპუბლიკური საბჭოს სიგელით და მივლიანებულ იქნებიან მოსკოვში, ხოლო ის მწვრთნელები, რომლებიც საზოგადოების წევრთა რიცხვიდან შეძლებენ სპორტკავშირში ვაიმარჯვებულის ან რეკორდსმენის მომზადებას — დაჯილდოვდებიან ფასიანი საჩუქრებითა და სიგელებით.

პირველი ეტაპის მიზანშეწონილად ცნო რესპუბლიკური სპორტკავშირის პირდაპირელობაში გამარჯვებული სპორტსმენების დასაჯილდოვებლად დაწესოს სპეციალური ჯილდოები მძღონისობაში, ტანვარჯიშში, კრივიში, თავისუფალ ჭიდაობაში, თანამედროვე ხუთბრძოლაში, გელოსპორტში, ცურვისა და ძალოსნობაში.

ა. გელაშვილი

ასრულებენ ვალდებულებას

დიდი შრომითი აღმავლობა გურჯაანის რაიონის საორთქლავლო დეპოში, აქ ფართოდ გაიშალა საქართველოს კომუნისტური პარტიის XVII ყრილობის აღსანიშნავი სოციალისტური შეჯიბრება, რომელშიც ყველა თანამშრომელი ჩაება.

ყრილობის აღსანიშნავი სტახანოვური ვაჭრე მდგომარეობის დაწინაურდნენ მემანქანე-ფეხბურთელები ა. გიორგობიანი, მ. დობრაძე, ნ. მოსესიანი, ფრენბურთელები — მ. აბრამიშვილი, გ. ხრუსტალი და მოჭადრაკე შ. ჯაღდაშვილი. ყრილობის შესახებ დარდა ნაკირ ვალდებულებათა შესრულებისათვის კარგად მუშაობენ

აგრეთვე სპორტსმენები შ. ქურდაძე, ს. ყალბაგაშვილი, ზ. ლიბარძე და სხვები.

საორთქლავლო დეპოს სპორტსმენებმა ყრილობის აღსანიშნავად მოაწყოვეს ფრენბურთის ახალი მოედანი, წარმატებით ემზადებიან ზამთრის ახალგაზრდულ თამაშებსა და რესპუბლიკური სპორტკავშირის მონაწილეობისათვის.

თ. გოგიაშვილი

გოგონები

ბათუმში მოეწყო რესპუბლიკის უძლიერეს მოფარიავე გოგონათა შეჯიბრება. აფხაზეთის, აჭარის, თბილისის, ქუთაისის, ზესტაფონისა და წულუკიძის ნაკრები გუნდები ორ ასაკობრივ ჯგუფად იყვნენ დაყოფილნი.

გუნდურ ჩათვლაში პირველი ადგილი თბილისის სპორტსმენთა პირველმა კოლექტივმა დაიკავა (ნ. ხავთასის, თ. ქველიაშვილის, ი. ბოლოთაევას, გ. გორდაძის, მ. სულთანოვილის შემადგენლობით). მეორე ადგილზე გამოვიდა ქუთაისის, ხოლო მესამეზე — ზესტაფონის გუნდი.

15-16 წლის გოგონათა შორის პირველი ადგილი თბილისელმა მ. სულთანოვილმა დაიასაკუთრა. მან ყველა ბრძოლა თანხმარი სიძლიერით ჩაატარა. მეორე ადგილი წილად ხვდა მ. რევიშვილს (ქუთაისი), ხოლო მესამე — ი. გორაძეს (თბილისი).

17-18 წლის გოგონების ფინალურ შეხვედრებში მოგებათა ერთნაირი რაოდენობა დააგროვეს თბილისელებმა ნ. ხავთასმა და თ. ქველიაშვილმა. და-

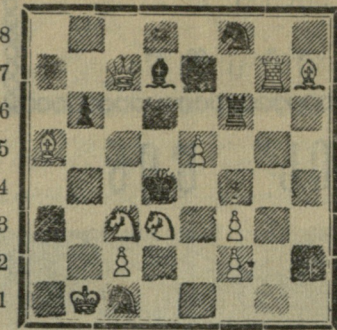
საფარიკაო

არ ექცევა სათანადო ყურადღებას. ასე მაგალითად, ბათუმში შეხვედრაში არასრული გუნდი გამოიყვანა, იმ დროს, როდესაც ქალაქის მოსწავლეთა სპორტულ სკოლაში ფარიაობის ორი გუნდი მეცადინეობს. ბათუმის გუნდის მწვრთნელს ნ. მუშლიანს უნდა ვუსაყვედუროთ, რომ მისი გუნდი არ იყო სათანადოდ მომზადებული.

სურათზე: მ. სულთანოვილი და თ. ქველიაშვილი

მანქანა "აზროვნებს"

ზეგის შეიღება ეს ზღაპარი ეგონოს, მაგრამ სინამდვილე.

ა ბ ც დ ე ფ გ ზ

შაშათი ორ სვლაში

აი ეს, ულანოვის ორსვლიანი ამოცანა, რომელიც გამოქვეყნებულია კულრალ "შახმატ ვ სსრ-ში" (№ 11) საკავშირო მეცნიერებათა აკადემიაში ჯერ კიდევ სამი წლის წინათ ავტორმა უნივერსალურმა სწრაფ-მოქმედმა ელექტრულმა საანგარიშო მანქანამ 18 წუთში ამოხსნა.

ბუნებრივად ისმის კითხვა: ჭადრაკი ხომ ისტექტუალური თამაშია, ხოლო მანქანა პირიქით — უფუნოია, მექანიკური "ხორაბის" შემსრულებელია და მეტი არაფერი. განა ვინმეს გაუგონია მანქანის აზროვნება? მაგრამ წარსილიდებით, რომ კიბურ-ნეტყამ შეიძლება ისეთი უნივერსალური ნაშეგნა, რომელიც კიდევ "აზროვნებს".

ჯერ კიდევ 1014 წელს ერთმა ესპანელმა ცადა გამოეგონებინა ისეთი მექანიზმი, რომელიც შეძლებდა ხატარაყო პარტიის ელემენტალური დაბოლოების გათვალისწინებას. იდეა საჭადრაკო ავტომატის შექმნისა იმდენად მიმზიდველი იყო, რომ მე-18 საუკუნეში სახელი გაითქვა ვინმე კემპელის ავტომატმა. მისი გამოგონებელი უფრო ავანტიურისტი იყო, ვიდრე მეცნიერი. კემპელის ავტომატში მოსაჩვენებლად დადგმული იყო საათისებური სწავლასავა მექანიზმი. სინამდვილეში ავტომატში მოჭადრაკე იჯდა მუხუცხად ამ გამოგონების პრინციპებისა, ავტომატს დიდი ეფექტი ჰქონდა. ევროპაში მას მოუგია პარტიები ნაპოლეონისათვის, ეპატორინე მეორისათვის და სხვა. მხოლოდ მაშინ გაიხსნა ამ ავტომატის საიდუმლოება, როდესაც ბავარიის პრინცმა იგი 30.000 ფრანკად შეიძინა.

შემდგომად იყო ცდები, შეეცნათ მსგავსი ავტომატები. მაგრამ მხოლოდ ჩვენს დროში, როდესაც მათემატიკურმა და ტექნიკურმა მეცნიერებამ განვითარების უმაღლეს დონეს მიაღწია, შესაძლებელი გახდა შექმნილიყო მანქანა, რომელიც ჭადრაკს თამაშებდა.

რის წარმოადგენს ეს მანქანა, როგორია მისი მუშაობის პრინციპი, როგორ "აზროვნებს" იგი? — აი ის კითხვები, რომელიც ყველა მკითხველს დაებადება. ჩვენ შევეცდებით ზოგადად მოგზახოთ ამ მანქანის მუშაობის პრინციპები.

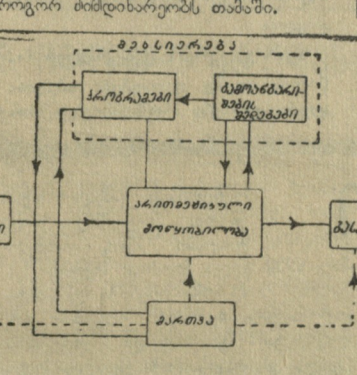
ჭადრაკის მოთამაშე მანქანა გარეგნული ფორმით ძალზე წააგავს სატელეფონო სადგურის სამართავ პულტს. თვით მანქანის მოწყობილობა მეტად რთულია და ელექტროტექნიკის უკანასკნელ მიღწევებზეა აგებული. იგი სპეციალურად ჭადრაკისათვის როდია გამოგონებული. უნივერსალური საანგარიშო მანქანა არა მარტო აადვილებს ადამიანის გონებრივ მუშაობას, არამედ აწარმოებს გამოანგარიშებს ადრე მიუწვდომელი სისწრაფითა და სიზუსტით. ამ ენამად ასეთი უნივერსალური მანქანა გამოყენებულია სხვადასხვა მათემატიკური ამოცანების ამოსახსნელად, რომლებიც მოითხოვენ გამოანგარიშების დიდ მოცულობასა და სიზუსტეს. ასეთი ამოცანების გარდაყვეტა საქარია აგრეთვე ისტორიომათი, გეოდეზიაში, რადიოტექნიკასა და სხვა დარგებში.

უნივერსალური საანგარიშო მანქანა გარდა წმინდა საანგარიშო მუშაობისა, შეიძლება მოწყობილ იქნას ლოგიკური ამოცანების ამოსახსნელად. მანქანის მიერ ფორმალურ-ლოგიკური ოპერაციების შესრულება ანუ "აზროვნება" ზრდის მის გამოყენებით სფეროს. კერძოდ, ჭადრაკს ჭადრაკის ლოგიკური აზროვნება, სწრაფად და ზუსტად ვარიანტების გათვლა, რასაც კარგად ახერხებს უნივერსალური საანგარიშო მანქანა, თუ იგი სპეციალურად ჩართულია ჭადრაკის სათამაშოდ.

იმისათვის, რომ გავეცნოთ ამ მანქანის მუშაობის პრინციპებს, დავევირდით მანქანის მოქმედების სტრუქტურას. მანქანის ძირითადი ნაწილებია: 1. შესასვლელ-გასასვლელი მოწყობილობა, 2. არითმეტიკული მოწყობილობა, 3. "მეხსიერება", რომელიც თავის მხრივ ა) პროგრამებისა და ბ) გამოანგარიშების შედეგის განყოფილებისაგან შედგება, 4. მანქანის მართვის მოწყობილობა, 5. მანქანის მუშაობის კონტროლის გამწვევი აპარატი, რომელიც ნახაზე არ ჩანს.

ვინაიდან მანქანას საქმე აქვს მხოლოდ ციფრებთან, ამიტომ მანქანის მეხსიერებაში ("ბ") დამასხოვრებელია ციფრებზე გადაყვანილი ჭადრაკის დაფა თავისი ფიგურებით. პროგრამები გულისხმობს სპეციალურ "ბრძანებებს", რომელიც ეძლევა წინასწარ მანქანას და ინახება "მეხსიერებაში". ბრძანებები წარმოადგენს ფიგურების შესაძლებელ სელებს (როქი, ქიში და სხვ), აგრეთვე სადებიუტო სისტემებს, პოზიციურ მოსაზრებებს, (მაგალითად, ფიგურები უნდა განვითარდნენ ცენტრისაკენ და სხვ.).

ასლა გავეცნოთ სქემის მიხედვით როგორ მიმდინარეობს თამაში.

დავუშვათ ჩვენ თვითებთ ვთამაშობთ. ვაკეთებთ სვლას 1. e2-e4. ამას წყურთ ქალაღლზე და ვდებთ "შესასვლელში". სვლა გადადის "არითმეტიკულ მოწყობილობაში" უკვე ციფრების სახით, რომელიც დაკეთდა "შესასვლელში". ამასობაში ელექტრო იმპულსებით ხდება "მეხსიერებაში" ("ბ") შეტყობინება, რომ პაიკი გადასატანია e2-დან e4-ზე. მანქანა სავსესო სვლის მოსახაზად სინჯავს პოზიციაში ყველა შესაძლებელ სვლას. ვინაიდან მეხსიერებაში არსებობს ადრე შეტყობინებული მოქმედებები სადებიუტო სისტემის პროგრამა (ყველა ვარიანტებით და სვლებით), მანქანა თვითების ამ პირველ სვლაზე უკანსუხებს ამ სვლებით, რომლებიც პროგრამაშია შეტყობინებული. პირველ სვლაზე "პროგრამა" ერევა საქმეში და სვლას გამოგზავნის "არითმეტიკულ მოწყობილობაში", რომელიც სათანადოდ გამოანგარიშებს და გადასცემს "გასასვლელში". ეს უკანასკ

თანამედროვე პროგრესული მეცნიერება ბევრს მუშაობს იმაზე, რომ შესაძლებლობას ფარგლებში მანქანის გამოყენებით შეესაბამებოდეს სპეციალური ადამიანის შრომა. მეცნიერებას, რომელიც სწავლობს ამ საკითხებს, კიბერნეტიკა ეწოდება. ცნობილია, რომ უკანასკნელ წლებში კიბერნეტიკამ მნიშვნელოვანი წარმატებები მოიპოვა. საბჭოთა კავშირში შექმნილია მანქანის მანქანები, რომლებიც კონკრეტულად აწარმოებენ რამდენიმე საათში ისეთ მათემატიკურ გამოანგარიშებებს, რომელსაც ჩვეულებრივ ათობით გამოთვლელი რამდენიმე თვეს მოახლოებდა, მანქანები, რომლებიც ხმაელა კითხულობენ წიგნებს და სხვ.

სპორტული საზოგადოებრიობის დიდ ინტერესს იწვევს ჭადრაკის მოთამაშე უნივერსალური სწრაფმოქმედი ელექტრონული საანგარიშო მანქანა, რომლის შესახებ ამას წინათ საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის ენერგეტიკის ინსტიტუტში წაიკითხა ლექცია ტექნიკურ მეცნიერებათა კანდიდატმა ა. ელიაშვილმა.

ნელე მას ციფრობრივად აღწესხავს, საქარაყო ნოტაციანე გადაყვანს და საბჭულ მანქანაზე გადაბედილის გამოავდებს მანქანისად. ამ სვლას თქვენ დაფაზე აკეთებთ. შემდეგ წყურთ მეორე სვლას და ისევ უშვებთ "შესასვლელში".

ასლა ისმის კითხვა, როგორ იქნა ამოხსნილი ულანოვის ამოცანა? დიდადრამაზე მოყვანილი პოზიცია მიეცა მანქანას, რომელიც მან ციფრობრივი აღწესხავს ("ბ") "მეხსიერებაში".

გადაიტანა, მანქანა, რომელიც ეძებს ორსვლიან ვარიანტს, პოზიციაში სინჯავს ყველა შესაძლებელ სვლას, ხოლო როდესაც ამ სვლებიდან ერთი გაწმობდა მას შამათამდ მიიყვანს, მანქანა გამოყოფს პასუხს. ამ პასუხის მოახებისათვის მანქანას უნდა დაეუარა ვარიანტის გამოანგარიშება.

ჭადრაკის მოთამაშე მანქანას მოჭადრაკესთან შედარებით აქვს რამდენიმე უპირატესობა: 1. მანქანა უფრო სწრაფად აფასებს მდგომარეობას ყოველი ცალკეული ოპერაციის განხორციელების დროს, 2. ზუსტად მოქმედი პროგრამის ფარგლებში იგი უშეცდომოდ გათვლის ვარიანტებს და დაზღვეულია უბეში შეცდომებისაგან, 3. დაუღალავად და სინდისიერად შეასრულებს მოცემულ პროგრამას, 4. არ მოქმედობს ბრძოლის ქარცეცხლი. აუღელვებლად დაამთავრებს მოგებულ პარტიას.

უნდა ითქვას, რომ პროგრამით კარგად აღჭურვილი მანქანასაც არ შეუძლია ჭადრაკი იდეალურად კარგად თამაშოს. ეს იმიტომ, რომ იგი თავის ცოდნაში შეზღუდულია, რადგან თვით ამ ცოდნას (პროგრამის სახით) მას მოჭადრაკე აწვდის, ხოლო მოჭადრაკეს იგი შეძენილი აქვს ჭადრაკის თამაშის მრავალი საუკუნის პრაქტიკული გამოცდილების გაზრებით.

ამრიგად, საჭადრაკო მანქანას არასოდეს არ შეუძლია სპეციალური მაღალკვალიფიციური მოჭადრაკის შემოქმედება. იგი ყოველთვის მხოლოდ ასახავს გარკვეულ დროისათვის ჭადრაკის თამაშის განვითარების დონეს; მაგრამ მანქანას შეეძებს უნარი გააადვილოს გადადებული პარტიის გარჩევა, ამოცანებისა და ეტოდების ამოხსნა და სხვ.

ა. ელიაშვილი, ტექნიკურ მეცნიერებათა კანდიდატი, თ. გიორგაძე, ოსტატობის კანდიდატი ჭადრაკში.

ბავშვთა მხატვრობის და ტექნიკური მანერის სახლში ამ დღეს უჩვეულო გამოცდებულა იყო. პატარა მოუთმენლად მოელაღნენ თავიანთი სტუმრებს — მოწინააღმართსმენებს. აი, ისინი ეადრენ — ბორას პაიჭაძე, მ. დელი, ბ. გურგენიძე და სხვ. ტუბურებს მისასალმებელი სიტყვებითა მოსწავლე ნ. კობახიძე, პატარებმა დიდი გულიანად მოისმინეს ფესბურთის ვეტერანის სპორტის დამსახურებული ოსტატის ბ. პაიჭაძის სუბარბი, მან ბავშვებს მოუწოდა იყვენ მოწინავენი სწავლასა და სპორტში.

ფოტო მ. ზარგარიანისა

ფრანგურთელთა საკავშირო ტურნირი

- თამაშები ჩატარდება ლენინგრადში
27 იანვარი. "ბურვეესტნიკი" (ოლესა) — "ლოკომოტივი" (მოსკოვი). "სპარტაკი" (ლენინგრადი) — თავდაცვის სამინისტროს ცენტრალური სპორტული კლუბი (მოსკოვი).
28 იანვარი. "დაუგავა" (რიგა) — "ბურვეესტნიკი" (მოსკოვი).
29 იანვარი. "ბურვეესტნიკი" (მოსკოვი) — "დინამო" (მოსკოვი).
30 იანვარი. "დაუგავა" (რიგა) — "ლოკომოტივი" (მოსკოვი).
31 იანვარი. "სპარტაკი" (ლენინგრადი) — "კალევი" (ტალინი).
თავდაცვის სამინისტროს ცენტრალური სპორტული კლუბი (მოსკოვი) — "ლოკომოტივი" (მოსკოვი).
32 იანვარი. "ბურვეესტნიკი" (ოლესა) — "სპარტაკი" (ლენინგრადი).
33 იანვარი. "სპარტაკი" (ლენინგრადი) — "კალევი" (ტალინი).
თავდაცვის სამინისტროს ცენტრალური სპორტული კლუბი (მოსკოვი) — "ბურვეესტნიკი" (ოლესა).

ეკავანი-თბილისი

მაღვნილობაში იყო ოთხი ვაჟი და ერთი ქალი. საინტერესო ბრძოლაში გაიმარჯვეს თბილისელმა მაგისტრის ჩოგბურთელებმა. შეჯიბრების დამთავრების შემდეგ...

მოწყობა საჩვენებელი გამოსვლები, რომელშიც მონაწილეობა მიიღეს ჩვენი ქვეყნის უძლიერესმა სპორტსმენებმა აკობიანმა, მარქარიანმა, არაქელიანმა და მანუკიანმა.
ბ. ფაშლიანი

XIII გეგმიონები
ლენინგრადი. (ჩვენი კორ). ლენინის ქალაქის ცენტრალური საჭადრაკო კლუბში საზეიმოდ გაიხსნა უძლიერეს საბჭოთა მოჭადრაკეთა შეჯიბრება. საბჭოთა კავშირის ჩემპიონის საპატიო სახელისათვის ტურნირში მონაწილეობს 6 საერთაშორისო გროსმაისტერი და 12 ოსტატი, რომლებიც კენჭის ყრის შემდეგ სატურნირით ცხრილში ასე განაწილდნენ: 1. ბ. ბროსინკო (ლენინგრადი), 2. გ. ლოსიციანი (ლენინგრადის ოლქი), 3. ვ. კორჩინი (ლენინგრადი), 4. ლ.

მაღე პინთეზა ოლიმპიური ჩირაღდანი

იგი 47 ნაბიჯში გარბოდა 100 მეტრს

კაუჩუკის ანგარიშის ხელთი

„თეთრი ოლიმპიადის“ წინ

გაივლის ცოტა ხანი და კორტი-
ნა დამკვიდრდება ოლიმპი-
ური ჩირაღდანი — დაიწყება უძ-
ლიერეს მოთხილამურეთა, მოციგუ-
რეთა, ჰოკეისტა და ბობსლეის
ოსტატთა ოლიმპიური ბრძოლა.

აქეთ, იტალიის ამ პატარა საკუ-
რობო ქალაქსა და იქნება მიმარ-
თული მსოფლიოს სპორტული წრე-
ების მთელი ყურადღება, ვინაიდან
ზამთრის VII ოლიმპიური თამაშე-
ბი გრანდიოზული მასშტაბის ასა-
რეზობას წარმოადგენს.

კორტინა სრულყოფილი კურორ-
ტია. ახლო მდებარე მთების კლდე-
დან ფერდობებზე ზაფხულში ნა-
ხავ მოხეტიალე ადამიანებს და
კლდეზე მცოცავებს, ზამთარში კი
ათასობით თხილამური სერავს თოვ-
ლის ყაშირით დაფარულ მიდამო-
ებს. კორტინაში განსაკუთრებული
გამოცდისთვის იგონება პირველი
თოვლის მოხეტიალის ამიტომაც,
რომ აქაური მკვიდრნი თოვლს
ალერსით უწოდებენ თავის პურსა
და ოქროს.

დღეს ქალაქი მხოლოდ ერთი
საქმიანა შექცეულია. ყველგან —
სახლებზე, ბოძებზე, ვიტრინებში,
მანქანებზე, მიწაზე მერძე თვალ-
ში მოგვხვდება ოლიმპიური თამა-
შების ცნობილი ემბლემა — ხუთი
დავჯვარედინებული რგოლი. რი-
გორც „ნოტიცარიო დი კორტინამ“
ხუმრობით აღნიშნა, ქალაქის ყო-
ველი მაცხოვრებელი თავის თავს
უწოდებს „ოლიმპიური თამაშების
საორგანიზაციო კომიტეტის არაო-
ფიციალურ წევრს“ და ძალ-ღონეს
არ იშურებს იმისათვის, რომ
სპორტსმენებისა და ტურისტებისა-
თვის მზად იყოს ყველაფერი.

თვით ქალაქში აგებულია „სტა-
დო დი ვინა“ (ყინულის სტადიო-

ნი“) ხელოვნური ყინულით დაფა-
რული ორი მოედნით მოციგისათვის.
ტრიბუნები 15.000 მაყურებლისათ-
ვის რეინა-ბეტონისაა, მაგრამ რომ
არ დაირღვეს ქალაქის საერთო არ-
ქიტექტურული ანსამბლი, იგი მო-
პირკეთებულია ხით და აქვს მსუ-
ბუქი, ელვანტური კონსტრუქციის
ხედი. სტადიონის განთავსება ისეა
მოწყობილი, რომ აქ ღამეც შეიძ-
ლება ფერადი სურათების გადაღე-
ბა.

ამას წინათ აქ გაიმართა საფრან-
გეთისა და იტალიის მოციგისთა
ამხანაგური შეხვედრა, რომლის
დროსაც ტრიბუნაზე ხანძარი გაჩ-
და. იგი სწრაფად იქნა ლიკვიდირე-
ბული. სტადიონის ადმინისტრაციამ
დაადგინა, რომ მასალა, რომლისაც
დაფარულია დასაჯდომები (ნიტრო-
ლაქი და ცელულოზა) ცეცხლისათ-
ვის მეტად სახიფათოა, ამიტომ თამ-
ბაქოს მოწვევა სტადიონზე აკრძა-
ლულია.

ზემო გალერეის ცენტრალურ ნა-
წილის თავზე დაიდგება სპეცია-
ლური ღამეები ინტერაქტიული სხა-

ვებით. მათ მიერ შექმნილი სიბუ-
რი კედელი უზრუნველყოფს საშუა-
ლებას მისცემს იმუშაოს უპალატო-
ლად და უხეტიალთმოდ. გარდა ამი-
სა, კორტინაში იქნება საერ-
თაშორისო სატელეფონო ხაზები,
რომლებიც კორტინას შეაერთებენ
მსოფლიოს ყველა კუთხესთან.
იწარმოებს კინოფილმების გადა-
ღება.

ქალაქიდან 2 კილომეტრზე არის
უდიდესი ტრამპლინი „იტალია“.
რეინა-ბეტონის ამ ნაგებობამ სულ
ახლანავე შეცვალა ხის ძველი ტრამ-
პლინი. ოთხი ლიფტი სპორტსმენს
აიყვანს სასტარტო ბაქანზე, მოწყო-
ბილია ორი სამხაჯო კოშკურა. ეს
იმისათვის, რომ მსაჯებს ხელი არ
შეუშალოს მშვე.

ერთ კომპლექსშია მოქცეული
სლალომისა და სწრაფდამბების,
ბობსლეისა და სათხილამურო რბო-
ლის ტრასები.

ოდნავ მოშორებითაა ტბა მისუ-
რინი. აქ გაიმართება მოციგურავე-
თა შეჯიბრება. სპორტსმენები ამ
საეცურაოს თავის „სამოთხეს“
უწოდებენ. ერთადერთი ადგილი,
საიდანაც შეიძლება ქარმა დაბე-
როს, არის ვიწრო ხევი, მაგრამ სა-
ჭიროების შემთხვევაში აქ აღმარ-
თება ყინულის კედელი (8 მეტრის

სიმაღლის ლითონის ბა-
დეზე ასხამენ წყალს და
იგი იყინება) და ქარიც
წამსვე წყდება.

პრესას განუყოფნა ად-
გილი საუკეთესო ოტ-
ელში — „საფიოში“, აქ
რამდენიმე ტელევიზო-
რია დადგმული და უფრ-
სილი საფარშიდან ადვენონ
თვალუბრი შეჯიბრებს და გაგზავ-
ნონ ანგარიშს თავის რედაქციაში.
მათ განკარგულებაში იქნება საერ-
თაშორისო სატელეფონო ხაზები,
რომლებიც კორტინას შეაერთებენ
მსოფლიოს ყველა კუთხესთან.
იწარმოებს კინოფილმების გადა-
ღება.

გერჯერობით ცუდადაა მხოლოდ
თოვლის საქმე. იტალიის ამინდის
ბიურო დარწმუნებით პირდება სა-
ორგანიზაციო კომიტეტს თოვლს,
მინუს 7-8 გრადუსს და შიან
ამინდს ოლიმპიადის დღეებში, მაგ-
რამ კომიტეტი ამ პროგნოზს ცო-
ტა არ იყოს ურწმუნოდ ეცილება და
ტრასის მოსაწყობად სპეციალურად
ჩამოაქვთ თოვლი მთებიდან.

მთელი ამ წინასწარი სამუშაო-
ების შესახებ გამოშვებულია კი-
ნოფილმები, იბეჭდება პროგრამე-
ბი, ცნობარები, გამოდის სპეცია-
ლური უფრანო-გაზეთები.

სურათებზე: საპარო გზა დამ-
პეკოში. ოლიმპიური თამაშების
პროგრამები.

პაღების ჩრიღე

ფეხბურთმა წყნარ ოკეანე
კარგულ კუნძულ რაროროს
შეაღწია (სხვათა შორის, ეს
ლი ტატიდან 750 კილომეტრ-
აღის დამორბეული). ადგილობრივი
პრობლემა, რასაკვირველია, რა-
ც მისალოდნელი იყო, რა-
ნაზინა ფეხბურთის თამაშ-
ის წესებში თავისებური „კო-
რა“ შეიტანა. ჩვეულებრივ
მე საშუალებას არ იძლე-
ბურთი ამოღო მინდორში
შინ, ამიტომ მინდორა შეე-
იქნა ქოქოსის პალმების ხეები
„მოედანს“ განსაზღვრული ფე-
ხობა აქვს, ხოლო ბურთის
გატანა შეიძლება ორივე მს-
მითამაშებელი განსაკუთრებულ
მამოხერხებულად შორის, თან-
ველი მათგანი ცდილობს
პაერში არ აგდოს, რადგან
შეუძლია გამოიწვიოს „წი-
წივა“, რაც ძალზე საშიშროა
რად ყოფილა, რომ „წივის“
დევად „ნოკუტარებული“ შე-
შეება საკაცით გაუყვანიათ მ-
დან.

რაროროს ფეხბურთში ყვე-
საინტერესოა ის, რომ თამაშის
ველთვის მთავრდება... ფრედ.
ყოველ ზომას ხმარობს, რომ ბ-
მა გუნდმა არ დაამარცხოს ს-
ამიტომ ის ყოველ წამს უს-
აჩერებს თამაშს, აფრთხილებს
მითამაშებელს და სხვ. ერთი სიტ-
ყოველნაირად ცდილობს რომ-
გუნდმა უპირატესობა არ მიი-
და თამაში არ მოიგოს. საკვირ-
მაგრამ ფაქტია, ამ ტემპერაქ-
მითამაშებელს ახარებთ არა მ-
ასეთი თამაში, არამედ შეხვე-
„ფრედ“ დამთავრება.

ქროქოსი ქრეპისი

მე-19 საუკუნის ბოლოს ინგ-
სპორტის ყველაზე პოპულარუ-
სეობად ითვლებოდა კროკეტი.
დევს ეს თამაში გადასახლებულ
ლინეთა წყალობით. გაიცა
ავსტრალიაში, სამხრეთ აფრიკა-
ამერიკაში, ინგლისელები ამა-
ნენ იმით, რომ კროკეტი მთ-
ერთი დამარცხება არ ჰქონდათ
არც ვინმესთან მოკლოდნენ
რაუეს. მაგრამ ერთხელ, ეს
1882 წელს, ავსტრალიის გუნდმა
დი ანგარიშით სასტიკად დაამ-
ინგლისელები და თანაც ინგ-
ამასთან დაკავშირებით გა-
„სპორტივ ტიმსი“ ინგლ-
კროკეტის გარდაცვალების გამო
მოაქვეყნა ნეკროლოგი, რომელ-
სხვათა შორის, ნათქვამი იყო:
ლოსური კროკეტი კრემაცირე-
უნდა იქნას, ხოლო მისი ფერ-
გაივხაუნის ავსტრალიაში.”
ერთი წლის შემდეგ ინგლისის
დი რეგამისათვის გაემგზავრა
ტრალიაში და გაიმარჯვა ანგარ-
2:1. თამაშის შემდეგ მელბურ-
მა ქალბატონმა საჯაროდ დაწვეს კ-
ტის სათამაშო ნივთები, მოავრ-
ფერფლი, ჩაპარის ურნაში და მ-
თეის ინგლისელებს.

დღესაც, ინგლისის ერთ-ერთ
სეუში მანახელთა ყურადღებას
ყრობს „ავსტრალიური კროკე-
ფერფლის ურნა.

რედაქტორი ი. შუშლავა

„რიღი“

წელს შესრულდა 21 წელი სპორ-
ტის ისტორიაში ერთ-ერთი უდი-
დესი მოვლენის დღიდან: ზანგმა
ჯექსის ოუენსმა 1935 წელს ორი სა-
თის განმავლობაში დაამყარა მსოფ-
ლიოს 4 რეკორდი. 100 იარდი
(91,4 მ) მან გაიბრძნა 9,4 წამში, სი-
გრძელზე გადატარა 8,13 მეტრზე, 220
იარდი (201,17 მ) გაიბრძნა 20,3 წამ-
ში და 220 იარდი თარჯებში დეფარა
22,6 წამში.

ეს იყო სპორტსმენის წარმატება,
რომელსაც თამაზად შეიძლება ეწო-
დოს რეკორდების რეკორდი, რომ-
ლის მგავსი ჯერ არაფერია არ გა-
ნუფიერებდა და რომელსაც „დიდ
ზანგს“ მოუტანა სახელი და დიდება.
ოუენსმა, რომელიც მაშინ 21 წლი-
სა იყო, თავისი მიღწევით პასუხი
გასცა მსოფლიოს მწვერულებსა
და თოჯინების მიერ დასმულ
კითხვებზე: შეუძლია თუ არა ად-
მიანს გადატარებს 8 მეტრზე შორს.

ოუენსი დაბადა კლიფტონში
(ოკაიოს შტატი) იგი იყო მეორე
შვილი თორმეტდანი თავის ოჯახში.
ბავშვა იზრდებოდა სილარბერში,
ხშირად შიმშილობდა, რომ მოხმარე-
ბოდა ოჯახს, 11 წლის ჯექსი ჰყი-
და ვახუთებს. თავისუფალ დროს,
რომელიც მას ერთი-ორ ცოტა ჰქონდა,
ატარებდა სტადიონზე, თამაშობ-
და ფეხბურთს, დარბოდა. იგი

ოუენსმა დაამტკიცა იყო
ისეთი, როგორც ზანგი
ტოლანი იყო, რომელ-
მაც 1932 წელს მოიპოვა ოქროს მე-
დალი 100 მეტრზე რბენაში და გახდა
ოლიმპიური ჩემპიონი. ოუენსმა გა-
დაწვივტა ვაკუოლოდა ტოლანის
კვალს და თავისათვის უდიდეს ბედ-
ნიერებად თვლიდა მისი ჩემოინის
ტარებას ვარჯიშზე. დაუღალავი
წვრთნის შემდეგ მის ოუენსს თან-
დათან ფრთები ესხმებოდა. ტოლანი
და ოუენსი შეეკრასას
კვთუნდნენ და რომ შე-
სულიყვნენ აშშ-ს ნაკრებ-
ში მათი შედეგები გაი-
ლებით უკეთესი უნდა ყოფილიყო,
ვიღებ თეთრი სპორტსმენისა.

როცა 19 წლის ზანგი სიკრძებზე
7 მეტრზე იქით ტეხილია — უნი-
ვერსიტეტში „მიიღეს“. ოუენსი ახალ-
ახალ წარმატებებს აღწევდა, მაგრამ
არა მეტნიერებაში (უნევერსიტეტში
ამის შესახებ არაფერ ზრუნავდა),
არამედ სპორტში.

მის სპორტულ კარიერაში ბრწყინ-
დალედ მოწვევა იყო 4 მსოფლიო რე-
კორდის დამყარება 1935 წელს და 4
ოქროს მედლის მოპოვება 1936 წლის
ოლიმპიურ თამაშებზე ბერლინში.
ოუენსმა მაშინ გაიმარჯვა 100 და
200 მეტრზე რბენაში (10,3 და
20,7). სიკრძებზე ტეხილია — 8,06 და
მანათობრებში 4X100, სადაც აშშ-ს
გუნდმა აჩვენა 39,8. ეს იყო ახალი

მსოფლიო რეკორდი, რომელიც დღე-
მდე ზის ცხრილში. ამავე 1936 წელს
ოუენსმა დამყარა მსოფლიო რეკორ-
დი 100 მეტრზე რბენაში — 10,2.
ოუენსის ყოველი წვრთნა მთელ
მოკლენას წარმოადგენდა — მს ეს-
წვრებოდა ასეულო სპორტსმენი და
სპეციალისტი. იგი არასოდეს არ
მალავდა თავისი წვრთნის მეთო-
დებს, ხალხით აჩვენებდა ოუენსის
განთქმულ დაბალ სტარტს. ათასობით
კლომეტრი კინაფსკი იხარჯებოდა,

ზანგის

რათა აღბეჭდილიყო „დიდი ზანგის“
გამოსვლები შეჯიბრებებში. განც-
ვიერებას იწვევდა მის მოძრაობათა
სიბალე და ბუნებრივობა. ოუენსის
ნაბიჯი ისეთი მსუბუქი იყო, რომ
მაშინ წარმატებებს აღწევდა, თითქმის
მას შეეძლო ეგრანა გაცილებით უფ-
რო სწრაფად. ჯექსის სახეზე ყო-
ველთვის თამაშობდა დიმილი, იგი

არ იყო „წერვების გუნდა“,
რგორც სხირად უწო-
დებენ სხვა სპორტირებს.
გასაოცარი იყო მისი მზტო-
მულობა და უწყვე სტარტიდან რამ-
დენიმე ნაბიჯის შემდეგ მაქსიმალუ-
რი სისწრაფის განვითარების უნარი.
საწვრთნელ ვარჯიშებზე ოლიმპი-
ური თამაშების წინ ოუენსი ერთობ
მზიარულად იყო, ვარჯიშობდა ხუმ-

რობით და გართობით. მგალითად,
იგი შოკოლადზე ენიღაცებოდა სა-
წვრთნელი შეჯიბრების საუკეთესო
მორბენალ ქალს და იღებდა რა
სტარტს ხაზიდან რამდენიმე მეტრით
უქან, უკვე მეორმოცე მეტრზე იწეო-
და მას.

ბერლინის ოლიმპიადის დროს ოუ-
ენსი 22 წელია იყო. მისი სიმაღლე
უდრიდა 177 სმ, წონა — 81 კგ. იგი
100-მეტრიან დისტანციას გარბოდა
47 ნაბიჯში. მისი ნაბიჯის საშუალო
სიგრძე 213 სანტიმეტრს უდრიდა.
ოუენსის საუკეთესო ნახტომი ერთ-
ერთ შეჯიბრებაზე 8,43 მეტრი იყო,
მაგრამ მან ტოპისას ოდნავ დააბოჯა
ვამოსარბენი ბილიცის სახდარს და
ნახტომი არ ჩაეთვალა.

ოლიმპიური თამაშების დამთ-
ვრების შემდეგ დამთავრდა ოუენსის
სპორტული კარიერაც. იგი პროფე-
სიონალურად ვადავიდა საარსებო
ლუკმა-პურისათვის ბრძოლაში იჯიბ-

კარიერა

რებოდა ცენენსს, კურდღლებს.
მაგრამ ეს საცირო საშუალებებიც
მალე ამოიწურა, და დიდმა ზანგმა
ოგაიოში სტადიონის დარაჯეს ადგი-
ლი ძლიეს იმოკუნა.

გ. შუშრილაქი

ერთი ხალათის საყველო მის კისერს
არ მოკრავს.
ამბობენ, რომ შერეავები თავს
არიდებდნენ ანდერსონისათვის ტანი-
სამოსის შეკერვას. საბრალო პულს
შეშველი რომ არ ეკვო, დედამ ძლიეს
შეისწავლა ქრა-ეკრვა და აქამდე
ის უკერავს ტანსაცმელს თავის გო-
ლიათ შეილს.

გამოსავალი იპოვეს

მოკერვა. ყველა ხალათის საყველო
„რადაც“ 15 სანტიმეტრით არ წვდე-
ბოდა მის კისერს (ნუ დგავიწ-
ყდებათ, რომ პულ ანდერსონის კის-
რის გარშემოწერილობა 64 სანტი-
მეტრს უდრის). გაიწვევი კომისიის

წევრები დიდ ვასკოროში ჩავარდნენ,
მაგრამ ბოლოს გამოსავალი მაინც
იპოვეს... შეადგინეს ოქმი, რომელ-
შიც ჩაწერეს: „პულ ანდერსონი,
20 წლის, თავისუფლდება სამხედრო
სამსახურისაგან იმის გამო, რომ არც

გაზეთი გამოდის ოთხშაბათობით და კვირაობით. რედაქციის მისამართი: თბილისი, ელზაქიძის დადმართა № 12. დეკემბრისათვის თბილისის „ლელო“ ტელეფონები: რედაქტორისა — 8-89.62, მ.გ. მდინისა და განყოფილებების — 8-90.84, მორაგისა და გამომშვების — 8-88.25.